

Conservatori Professional

Música i Dansa

m e n o r c a

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

EDUCACIÓ AUDITIVA

CURS 2023/24

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ
2. ELEMENTS CURRICULARS GENERALS
 - 2.1. Objectius, continguts i criteris d'avaluació de l'assignatura
 - 2.2. Criteris de qualificació i mínims exigibles
 - 2.3. Procediments i instruments d'avaluació
 - 2.4. Pèrdua del dret a l'avaluació contínua: examen final
 - 2.5. Prova extraordinària de setembre
3. METODOLOGIA
 - 3.1. Metodologia específica
 - 3.2. Bibliografia
 - 3.3. Materials i recursos didàctics

1. INTRODUCCIÓ

Educació Auditiva és una assignatura optativa amb un marcat caràcter pràctic que pretén assentar unes bases sòlides en l'educació musical bàsica de l'alumnat d'ensenyaments professionals de música (d'ara endavant, EP). L'alumnat a l'aula pot ser tant de 5è d'EP com de 6è d'EP, al tractar-se d'una assignatura que acompanya l'itinerari d'aquells que cursen l'assignatura d'Anàlisi Musical. Està englobada dintre del camp de la formació bàsica, però, al mateix temps, compleix un objectiu fonamental en l'educació de qualsevol professional del camp musical: l'anàlisi i comprensió del fet sonor; l'escolta. L'alumnat haurà d'interioritzar certs hàbits d'escolta que el duran a l'adquisició d'un major coneixement sobre l'audició.

Tanmateix, el tractament del fet sonor no es fa aïlladament. El professor ho tractarà de vincular amb la resta d'assignatures i competències de la música: interpretació, creació i història i cultura de la música. D'aquesta manera, l'educació auditiva pretén ser un mitjà per poder assolir els objectius propis de l'especialitat de l'estudiant i així fer que aquest es desenvolupi com a intèrpret.

Fonaments de dret de l'assignatura

Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

Reial decret 1577/2006, de 22 de desembre, pel qual es fixen els aspectes bàsics del currículum dels Ensenyaments Professionals de Música regulats per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

Decret 36/2018, de 9 de novembre, pel qual s'estableix el currículum dels Ensenyaments Professionals de Música a les Illes Balears.

2. ELEMENTS CURRICULARS GENERALS

2.1. Objectius, continguts i criteris d'avaluació de l'assignatura

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura d'Educació Auditiva ha de permetre a l'alumnat assolir els objectius indicats a continuació.

Objectius d'Educació Auditiva als EP

1. Reconèixer mitjançant l'escolta de forma progressiva els paràmetres musicals bàsics (formacions d'acords, estructures melòdiques, registres, timbres, etc.)
2. Potenciar els reflexos i la memòria a través d'una audició orientada cap al reconeixement d'estructures tant melòdiques com harmòniques.
3. Orientar l'audició dintre les estructures harmòniques i melòdiques complexes.
4. Potenciar l'estabilitat i continuïtat rítmica de l'alumne dintre les estructures mètriques irregulars.
5. Reconèixer mitjançant l'escolta les estructures formals i sonores més típiques dels diferents períodes.
6. Identificar i reproduir els procediments contrapuntístics més típics de cada època.
7. Aprendre a utilitzar l'escolta com a únic medi per a la transcripció.
8. Desenvolupar habilitats expressives que permeten definir allò que escoltem amb precisió.

CONTINGUTS DE L'ASSIGNATURA

Per a l'assoliment dels objectius indicats es tractaran els continguts que es detallen a continuació. La tipologia dels continguts fa que pedagògicament sigui escaient el seu treball en paral·lel. A partir de les capacitats i coneixements previs dels alumnes s'aniran complexificant la dificultat dels exercicis.

Continguts d'Educació Auditiva als EP

1. Dictats intervàlics
2. Dictats melòdics

3. Dictats rítmics
4. Dictats mètrics
5. Dictats harmònics (fins a tres i quatre veus)
6. Dictats fonamentats en diferents tècniques contrapuntístiques
7. Exercicis rítmics col·lectius
8. Exercicis col·lectius d'entonació
9. Dictats globals, que treballen tots els aspectes practicats durant el curs
10. Audicions de reconeixement dels diferents tipus de melodies, harmonies, procediments contrapuntístics i procediments texturals desenvolupats a les diferents èpoques, fonamentades en les obres dels compositors més representatius de cada època i estil
11. Transcripció de peces musicals de diferents períodes i estils utilitzant només l'oïda com a únic mitjà

CRITERIS D'AVALUACIÓ DE L'ASSIGNATURA

L'aprenentatge dels continguts i l'assoliment dels objectius s'avaluarà mitjançant els següents criteris.

Criteris d'avaluació d'Educació Auditiva als EP

1. Identificar auditivament amb precisió i transcriure la distància intervàlica harmònica o melòdica entre una o més notes.
2. Identificar auditivament amb precisió i transcriure perfils melòdic tonal o atonals a partir de l'escolta d'un fragment musical.
3. Identificar auditivament amb precisió i transcriure patrons rítmics a partir de l'escolta d'un fragment musical.
4. Identificar auditivament amb precisió i transcriure patrons mètrics a partir de l'escolta d'un fragment musical.
5. Identificar auditivament amb precisió i transcriure fragments musicals de predomini harmònic (3 o 4 veus) o seqüències d'acords.
6. Identificar auditivament amb precisió i transcriure fragments musicals de predomini contrapuntístic.
7. Identificar auditivament amb precisió elements de caràcter tímbric de fragments

musicals.
8. Identificar auditivament amb precisió elements de caràcter estilístic de fragments musicals.
9. Interpretar amb precisió exercicis rítmics en grup mitjançant instruments de percussió o tècniques de percussió corporal.
10. Interpretar amb precisió exercicis d'entonació grupal.
11. Dur a terme amb èxit situacions en les quals intervinguin diversos elements d'escolta musical.

2.2. Criteris de qualificació i mínims exigibles

Percentatges per a la confecció de la qualificació final a l'avaluació ordinària	
Observació sistemàtica de l'alumnat a l'aula	50 %
Prova	50 %

MÍNIMS EXIGIBLES

Els **mínims exigibles** per aconseguir una qualificació positiva en l'assignatura seran:

- Obtenir un qualificació mínima de 5 al examen.
- Exterioritzar una millora progressiva en la realització de les activitats setmanals proposades.
- Participar activament en classe i presentar una actitud positiva.

2.3. Procediments i instruments d'avaluació

S'estableix avaluació contínua per a aquell alumnat que compleixi l'assistència acordada pel centre. D'aquesta manera es pretén valorar l'evolució de l'alumnat i els seus progressos, una avaluació motivadora perquè produeix un retorn immediat i continu al llarg del curs. Aquesta avaluació es durà a terme mitjançant la valoració del treball a casa, les activitats a classe i una o més proves.

L'avaluació de l'assoliment dels objectius i aprenentatge dels continguts es farà d'acord amb els instruments d'avaluació i tipologies d'exercici que es descriuen a continuació.

Instruments d'avaluació i tipologies d'exercici d'Educació Auditiva als EP

<p>1. Dictats intervàlics i melòdics</p>	<p>1.1. Memòria: estructures simples a mode de progressió i posteriors variacions més complexes.</p> <p>1.2. Rapidesa: seqüències i progressions curtes però ràpides.</p> <p>1.3. Octavació: seqüències de sons de relació intervàlica senzilla però distants entre sí, per a la seua localització en la 8ª exacta.</p> <p>1.4. Serials: seqüències melòdiques a 1 veu basades en música serial.</p> <p>1.5. Mutacions: identificar una sèrie atonal i els posteriors canvis a alguns dels seus sons.</p> <p>1.6. Doble veu: a una seqüència melòdica simple se li suma una 2a veu que circula creuant-se amb la seqüència donada, creant relacions verticals més complexes.</p> <p>1.7. 2 veus: seqüències curtes, melòdicament senzilles però complexes en les seves relacions verticals. A través d'aquest tipus de dictats es pretén avaluar tant la capacitat de correlació i orientació melòdica com la de memorització i reflexos mitjançant una escolta orientada a la percepció d'estructures melòdiques.</p>
<p>2. Dictats harmònics</p>	<p>2.1. Centre tonal: estructures acòrdiques a 3 i 4 veus per identificar el seu centre tonal.</p> <p>2.2. So-guia: seqüències d'acords triada, quatríada o quintíada sense relació funcional, però sempre amb un acord comú que serveix de guia.</p> <p>2.3. Bipolars: a partir de 2 sons referencials, suma progressiva de més sons fins formar diferents estructures acòrdiques.</p> <p>2.4. Corals a 3 veus: senzills, tonals, amb l'objectiu d'identificar les 3 veus.</p> <p>2.5. Acords combinats: conjunt d'acords superposats (poliacords, de 6 a 8 veus...)</p> <p>2.6. Clústers: suma progressiva de sons fins originar sonoritats</p>

	<p>en clúster (fins 8 veus.. Mitjançant aquests dictats es podrà avaluar tant la capacitat d'orientació com el grau d'estabilitat i correlació en la percepció d'un centre tonal, a dins d'estructures acòrdiques no tonals.</p>
3. Dictats rítmics	<p>3.1. Identificar un model rítmic i les seves progressives variacions.</p> <p>3.2. Identificar estructures polirrítmiques (2 o 3 veus.. Mitjançant aquests dictats avaluarem la capacitat de dissociació rítmica així com l'habilitat per captar les successives variacions respecte un sistema referencial rítmic.</p>
4. Dictats mètrics	<p>4.1. Identificar les estructures mètriques irregulars d'una estructura musical així com combinacions rítmiques majors. Amb aquests tipus de dictats podem avaluar la capacitat de l'alumne per orientar-se mètricament amb uns elements musicals mínims.</p>
5. Exercicis col·lectius d'entonació	<p>5.1. Cantar intercaladament (1 o 2 sons per persona) diferents estructures melòdiques basades en la música serial.</p> <p>5.2. Cantar polifònicament i de forma seqüencial estructures harmòniques no tonals (harmonies per 4es, 7es, clústers, etc.. Amb aquests exercicis s'avaluarà la capacitat d'orientació de l'alumne a dintre d'estructures melòdiques i harmòniques no tonals.</p>
6. Exercicis rítmics col·lectius	<p>6.1. Percudir estructures asimètriques intercalant la seua retrogradació.</p> <p>6.2. Percudir estructures asimètriques contraposades de manera conjunta (polirítmies 2 o 3 veus). Superposar seqüències contràries a un model rítmic donat. A través d'aquests exercicis es pretén avaluar el grau d'estabilitat i continuïtat rítmica de l'alumne, així com la seua capacitat de retenció i dissociació en l'escolta.</p>
7. Audicions de reconeixement d'estructures	<p>7.1. Melòdiques: de 3 a 6 seqüències melòdiques en forma original, invertida, retrògrada o retrògrada inversa.</p> <p>7.2. Harmòniques: de 4 a 8 estructures acòrdiques (de 2 a 3</p>

fonamentades en les obres dels compositors més representatius de cada època i estil	<p>sons) en diferents combinacions i transportades a registres i altures distants entre sí.</p> <p>7.3. Contrapuntístics: cànon a totes les distàncies intervàl·liques, en diferents formes d'imitació i diferents llenguatges.</p> <p>7.4. Texturals: diferents entramats sonors. Amb aquestes audicions es pretén avaluar la capacitat de síntesis tant a nivell harmònic com melòdic, contrapuntístic i textural dins estructures musicals més complexes.</p>
--	--

2.4. Pèrdua del dret a l'avaluació contínua: examen final

Aquell alumnat que d'acord amb la normativa perdi el dret a l'avaluació contínua (més de 6 faltes d'assistència) haurà de ser avaluat mitjançant una única prova final en la qual s'avaluaran tots els continguts que s'han tractat en el curs a través dels criteris d'avaluació que s'han indicat. L'instrument d'avaluació serà un examen amb el següents apartats:

Prova pèrdua d'avaluació contínua	
Dictat intervàlic i melòdic	30 %
Dictat harmònic	30 %
Dictat rítmic i mètric	20%
Reconeixement d'obres	20%

2.5. Prova extraordinària de setembre

En el context de l'avaluació contínua i en aplicació del decret, la qualificació final extraordinària es calcularà en base als següents criteris:

- Valoració de l'evolució de l'alumne durant el curs (30%)
- Avaluació de les activitats de recuperació (10%)
- Resultat de la prova extraordinària (60%)

En la prova extraordinària s'avaluaran, a través dels criteris d'avaluació emprats al llarg del curs, tots els continguts de l'assignatura. Així mateix, aquesta constarà dels següents apartats:

Prova extraordinària de setembre	
Dictat intervàlic i melòdic	30%
Dictat harmònic	30%
Dictat rítmic i mètric	20%
Reconeixement d'obres	20%

3. METODOLOGIA

3.1. Metodologia específica

La baixa ràtio d'aquesta assignatura permet un treball molt individualitzat. Aquest es basarà en un enfocament molt pràctic a partir de l'escolta guiada per part del professor i l'ensenyament-aprenentatge d'eines per a una escolta més detallada i amb la capacitat de discernir més elements. Primerament, l'enfocament didàctic se centrarà en l'escolta, identificació, reconeixement i/o transcripció d'un o pocs paràmetres musicals i, progressivament, anar-ne sumant. Tot plegat, a partir de la realització d'exercicis d'escolta i interpretació musical de les tipologies descrites a l'[apartat 2.3](#). El procés d'avaluació contínua –basada en una avaluació inicial, processual i final– ha de donar a l'alumnat un referent clar dels seus coneixements i capacitats en cada moment i un objectiu al qual arribar al final de l'aprenentatge.

3.2. Bibliografia

Kühn, Clemens. 2003. *La formación musical del oído*. Barcelona: Idea Books.

Romero, German. 2011. *Formar el oído*. Barcelona: Dinsic.

Recursos web

www.misdictados.com

www.musicnetmaterials.wordpress.com

aulamusical20.weebly.com

Altres recursos

Materials de preparació de les proves d'accés dels conservatoris i escoles superiors.

3.3. Materials i recursos didàctics

Pel desenvolupament de l'assignatura són necessaris diversos materials i recursos:

Material que aporta el centre	Material que aporta l'alumne
Piano	Llibreta de pentagrames
Pissarra	Llapis, goma, maquineta i bolígraf
Ordinador, projector i altaveus	Agenda
Llibres de text i consulta	Diapasó